

вул. Образцова 4А/2
м. Миколаїв, 54020, Україна

Т. (0512) 47-20-90,
Т. (0512) 47-20-91
Е: mykolaiv1.mykolaiv@legalaid.mk.ua

www.legalaid.gov.ua

**Перший
миколаївський
місцевий центр з
надання безоплатної
вторинної правової
допомоги**

Порядок укладення, розірвання та визнання недійсним шлюбного договору

Пункт [2.1. Інструкції "Про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України"](#) визначає шлюбний договір як договір щодо вирішення питань життя сім'ї (шлюбний договір), яким регулюються майнові відносини між подружжям, у тому числі визначаються їхні майнові права та обов'язки як батьків. **Шлюбний договір укладається в письмовій формі в трьох оригінальних примірниках і нотаріально посвідчується.**

Шлюбним договором регулюються майнові відносини між подружжям, визначаються їхні майнові права та обов'язки, а також можуть бути визначені майнові права та обов'язки подружжя як батьків.

Сторони у шлюбному договорі можуть визначати:

- правовий режим майна, яке дружина, чоловік передають для використання на спільні потреби сім'ї;
- правовий режим майна, подарованого подружжю у зв'язку з реєстрацією шлюбу;
- порядок користування житлом;
- права на утримання.

Сторони можуть домовитись у шлюбному договорі про зміну правового режиму майна, набутого в шлюбі, та визначити його як особисте майно одного із подружжя або на особисте майно одного із подружжя поширити режим спільного майна подружжя.

Шлюбним договором може регулюватися порядок користування одним із подружжя житловим приміщенням, яке належить іншому з подружжя, а також проживання у житловому приміщенні, яке є їхньою спільною власністю, їхніх родичів.

Порядок укладення шлюбного договору

Шлюбний договір може бути укладено особами, які подали заяву про реєстрацію шлюбу, а також подружжям.

На укладення шлюбного договору до реєстрації шлюбу, якщо його стороною є неповнолітня особа, потрібна письмова згода її батьків або піклувальника, засвідчена нотаріусом.

Відповідно до положень ст. 95 [Сімейного кодексу України](#) якщо шлюбний договір укладено до реєстрації шлюбу, він набирає чинності у день реєстрації шлюбу.

Якщо шлюбний договір укладено подружжям, він набирає чинності у день його нотаріального посвідчення.

У шлюбному договорі може бути встановлено загальний строк його дії, а також строки тривалості окремих прав та обов'язків. У шлюбному договорі може бути встановлена чинність договору або окремих його умов і після припинення шлюбу. (ч. 2 ст. 96 [Сімейного кодексу України](#)).

Умови шлюбного договору

- визначення майна, яке дружина, чоловік передає для використання на спільні потреби сім'ї, а також правовий режим майна, подарованого подружжю у зв'язку з реєстрацією шлюбу;
- непоширення на майно, набуте ними за час шлюбу, положень статті 60 Сімейного Кодексу України і вважати його спільною частковою власністю або особистою приватною власністю кожного з них;
- визначення можливого порядку поділу майна, в тому числі в разі розірвання шлюбу;
- використання належного їм обом або одному з них майна для забезпечення потреб їхніх дітей, а також інших осіб;
- будь-які інші умови щодо правового режиму майна, якщо вони не суперечать моральним засадам суспільства;
- порядок користування житлом. Подружжя може домовитися про звільнення житлового приміщення тим з подружжя, хто вселився в нього, в разі розірвання шлюбу, з виплатою грошової компенсації або без неї;
- про проживання у житловому приміщенні, яке належить одному з них чи є їхньою спільною власністю, їхніх родичів;
- про надання утримання одному з подружжя незалежно від непрацездатності та потреби у матеріальній допомозі на умовах, визначених шлюбним договором;
- може бути встановлена можливість припинення права на утримання одного з подружжя у зв'язку з одержанням ним майнової (грошової) компенсації;

Порядок розірвання шлюбного договору

У шлюбному договорі може бути встановлено загальний строк його дії, а також строки тривалості окремих прав та обов'язків.

У шлюбному договорі може бути встановлена чинність договору або окремих його умов і після припинення шлюбу.

Одностороння зміна умов шлюбного договору не допускається

Шлюбний договір може бути змінено подружжям. Угода про зміну шлюбного договору **нотаріально посвідчується**.

На вимогу одного з подружжя шлюбний договір **за рішенням суду** може бути змінений, якщо цього вимагають його інтереси, інтереси дітей, а також непрацездатних повнолітніх дочки, сина, що мають істотне значення.

Одностороння відмова від шлюбного договору не допускається.

Подружжя має право відмовитися від шлюбного договору. У такому разі, за вибором подружжя, права та обов'язки, встановлені шлюбним договором, припиняються з моменту його укладення або в день подання нотаріусу заяви про відмову від нього

На вимогу одного з подружжя шлюбний договір може бути розірваний за рішенням суду з підстав, що мають істотне значення, зокрема в разі неможливості його виконання.

Визнання недійсним шлюбного договору

Відповідно до ст.103 [СК України](#) шлюбний договір на вимогу одного з подружжя або іншої особи, права та інтереси якої цим договором порушені, може бути визнаний недійсним **за рішенням суду** з підстав, встановлених Цивільним кодексом України.

Основні підстави визнання шлюбного договору недійсним:

1. порушення нотаріальної форми договору, а також укладення шлюбного договору неповнолітніми особами, які беруть шлюб без згоди їх батьків або піклувальника;
2. неналежний суб'єктний склад (укладення договору недієздатними особами, або такими, що не мають необхідного обсягу дієздатності);
3. зменшення обсягу прав дитини, які встановлені СК України;
4. включення умов, які ставлять одного з подружжя у надзвичайно невігідне матеріальне становище;
5. укладення договору під впливом обману, насильства;
6. помилка однієї зі сторін договору;
7. порушення шлюбним договором норм закону (наприклад, включення в договір положень, що стосуються особистих прав і обов'язків подружжя або їх неповнолітніх дітей) тощо.

Отримати консультацію з правових питань можна у Першому миколаївському місцевому центрі з надання безоплатної вторинної правової допомоги, який працює за адресою: м. Миколаїв, вул.. Образцова, 4а/2, (0512) – 47-20-90, 47-20-91.

Перейти на офіційну сторінку на Facebook можна за посиланням:

<https://www.facebook.com/1mykolaiv.centri.BVPD/>

Цілодобово функціонує єдиний телефонний номер системи безплатної правової допомоги – 0 800 213 103. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів в межах України безкоштовні.